

1) Σχοινίον ἢ ράβδος σιδηρᾶ, ἢ ὁποία στερεώνεται ὀριζοντίως εἰς τὴν ἐπάνω ἐπιφάνειαν τῆς κεραίας καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν δένεται τὸ σχοινίον, ἱστιοῦχος. 2) Σχοινίον ἰσχυρὸν τοῦ ὁποίου τὰ δύο ἄκρα δένονται εἰς δύο πλοῖα ἀγκυροβολημένα ἢ τὸ ἐν ἄκρον δένεται εἰς τὸ πλοῖον, τὸ δὲ ἄλλο εἰς σημειὸν τι τῆς ξηρᾶς, διὰ τούτου δὲ ἰσχυρῶς τεταμένου φέρεται μικρὰ λέμβος ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος εἰς τὸ ἄλλο.

βαρδαζέντα ἢ, DCHesseling Mots marit. 15.

Ἐκ τοῦ Βενετ. *varda gente*. Ἰδ. DCHesseling ἔνθ' ἄν. *Βαρδαμάννα* 1, ὁ ἰδ.

βαρδαλάμι τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Σύρτης τῆς θύρας.

βαρδαλάντζα ἢ, ὡς ναυτικὸς ὄρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ Βενετ. *varda lancia*. Ἰδ. DCHesseling Mots marit. 15.

Ἡ κεραία τοῦ λεμβούχου ὅπου προσδένονται λέμβοι.

βαρδαλῆς ὁ, Κρήτ. *βαρδαλῆς* Δ.Κρήτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Λόχη.

βαρδαμάννα ἢ, ὡς ναυτικὸς ὄρ. πολλαχ. *βαρδομάννα* Πειρ.

Ἐκ τοῦ Βενετ. *varda mano*. Ἰδ. DCHesseling Mots marit. 15.

1) Σχοινίον ἐκτεινόμενον εἰς τὰς κλίμακας ἢ εἰς ἄλλο οἰονδήποτε μέρος τοῦ πλοίου διὰ νὰ πιάνεται τις ἀπὸ αὐτὸ καὶ εὐκολύνεται εἰς τὴν ἀνάβασιν ἢ κατάβασιν, χειραγωγός. Συνών. *βαρδαζέντα*. 2) Εἶδος χειροκτίου τῶν ναυτῶν ἄνευ δακτύλων καλύπτον μόνον τὸν καρπὸν καὶ φέρον εἰς τὸ κέντρον πρὸς τὴν παλάμην ραμμένον μετάλλινον δίσκον φέροντα μικρὰς κοιλότητος, διὰ τοῦ ὁποίου οὗτοι ράπτοντες τὰ ἱστία ὠθοῦν τὴν ραφίδα. Συνών. *βαρδαμᾶς* 1, *παλάμη*.

βαρδαμᾶς ὁ, ὡς ναυτικὸς ὄρ. πολλαχ. *βαρδαμῶς* Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ Βενετ. *varda man*. Ἰδ. DCHesseling Mots marit. 15.

1) *Βαρδαμάννα* 2, ὁ ἰδ. πολλαχ. 2) Τὸ ἀνδρικὸν μόριον Νάξ. (Φιλότ.)

βαρδανῆς ἢ, Λεξ. Δημητρ.

Ἡ λ. σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ *βαρδάσα*, *βαρδασῆς*.

Ποικιλία τοῦ ὀπωροφόρου δένδρου προύμνης τῆς ἡμέρου (*prunus domestica*) τῆς τάξεως τῶν ροδωδῶν (*rosaceae*). Συνών. *βαρδάσα* 2, *βαρδασῆς*. [*]

βαρδαπλάτη ἢ, Ναύστ.

Ἐκ τοῦ παρακελευσματικοῦ μορίου *βάρδα* καὶ τοῦ οὐσ. *πλάτη*.

Σχοινίον τῶν κεραιῶν εἰς τὸ ὅποιον στηρίζουν τὴν πλάτην των οἱ ναῦται συστέλλοντες τὰ ἱστία.

Βαρδάρης ὁ, Μακεδ. (Θεσσαλον.) *Βαρδάρης* Μακεδ.

Τὸ ὄν. τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ.

Ἀνεμος πνέων κατὰ χρονικὰ διαστήματα ὠρισμένης διαρκείας ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ποταμοῦ Βαρδάρη.

βαρδάρη τό, Ἄνδρ. Ἡπ. Ἰόνιοι Νῆσ. (Κεφαλλ. κ.ά.) Νίσυρ. Πελοπν. (Κλουτσινοχ. Κορινθ. Λακων. Μάν. Πάτρ. Τρίκκ.) κ.ά. — Λεξ. Αἰν. Βυζ. Βλαστ. *βαρδάρη* Ἡπ. (Πρέβ.) Θεσσ. Μακεδ. (Καταφύγ. Σιάτ.) Στερελλ.

(Ἀγρίν. Αἰτωλ. Καλοσκοπ. Παρνασσ.) κ.ά. *βαρδάρι* Πελοπν. (Βούρβουρ. Γορτυν. Κυνοῦρ. Λάστ. Μεσσ.) κ.ά. *βαρδάλ'* Λέσβ. Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *βααδάλ'* Σαμοθρ. *βεριδάρην* Κύπρ. *περδάρη* Ἡπ. Πελοπν. (Δημητσάν.) κ.ά. *πιρδάρ'* Θεσσ. (Ζαγορ.) Μακεδ. κ.ά. *παρδάρι* Κέρκ.

Λέξις πεποιημένη. Ὁ ΦΚουκουλ. ἐν Ἀφιερ. εἰς ΓΧατζιδ. (1921) 38 τὸ σχετίζει πρὸς τὸ ἀρχ. *βαρβαρίζω*.

1) Ἐνα ἢ δύο ἢ καὶ τρία ξυλάρια ἐξηρητημένα ἀπὸ τὸ ἀπανωμύλι τοῦ μύλου καὶ ἀκκουμβῶντα εἰς τὴν μυλόπετραν, μεταδίδοντα δὲ τὴν τρομώδη κίνησιν εἰς τὸ ἀπανωμύλι συντελοῦν εἰς τὴν βαθμιαίαν πτώσιν τοῦ σίτου εἰς τὸ στόμιον τῆς μυλόπετρας ἐνθ' ἄν. : Φρ. *Βάνον βαρδάρ' ἔς τὸν κιφάλι μ'* (ἀποκτῶ ἐνοχλήσεις, *βάζω μπελᾶ ἔς τὸ κεφάλι μου*) Αἰτωλ. Ἐχον *βαρδάρ' ἔς τὸν κιφάλι μ'* (ἐνοχλοῦμαι ὑπὸ τινος) αὐτόθ. Ἡ λ. ἀπαντᾷ συχνὰ καὶ εἰς φρ. ἐπὶ τοῦ πολυλόγου, τοῦ φλυαροῦ : *Τρέχει τὸ στόμα του σὰν τὸ βαρδάρι τοῦ μύλου* Γορτυν. *Πάει ἡ γλῶσσα του σὰν τὸ βαρδάρη τοῦ μύλου* Πάτρ. *Πάει ἡ γλῶσσα του περδάρη* Δημητσάν. *Βαρδάρ' ἡ γλῶσσα του* Πρέβ. *Ἡ γλῶσσα του περδάρη* Ἡπ. *Τὸν στόμα τ' πιρδάρ'* Ζαγορ. || Παροιμ. Ὅποιος θὰ πάη ἔς τὸ μύλο θ' ἀκούσῃ τὰ βαρδάρια του (ὁ μετὰ ἀγροίκων συναναστρεφόμενος θὰ ἀκούσῃ χυδαίους λόγους ἢ ὁ ἀναλαμβάνων ἔργον τι θὰ ὑπομείνῃ καὶ τὰ παρομαρτοῦντα δυσάρεστα) Ἡπ. Συνών. *ἀρβάλλι* 3, *βαρβάρη*, *βάρδαρο*, *βαρδαρώνι*. 2) Μεταφ. ἄνθρωπος φλύαρος Ἡπ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. III) Σχοινίον εἰς τὰ μεγάλα ἱστιοφόρα διὰ τοῦ ὁποίου στερεώνονται πλευρικῶς οἱ ἱστοὶ πρὸς μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν Ἄνδρ.

βαρδαρίζω ἀμάρτ. *βαρδαρίζω* Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρδάρη*.

Φλυαρῶ. Συνών. *βαρδαρίζω* 2.

βαρδαρίζω Ἀθῆν. Μακεδ. (Θεσσαλον.) *βαρδαρίζω* Θράκ. *δαρδαρίζω* Ἰόνιοι Νῆσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρδάρη*.

1) Ρέω ἀδιακόπως καὶ ἀφθόνως Μακεδ. (Θεσσαλον.) : *Βαρδαρίζ' ἡ βρύσι*. 2) Φλυαρῶ Ἀθῆν. Θράκ. Ἰόνιοι Νῆσ. : *Βαρδαρίζ' ἡ γλῶσσα του σὰν τὸ βάρδαρο τοῦ μύλου* Ἀθῆν. Συνών. *βαρδαρίζω*.

***βαρδαρίκι** τό, *βαρδαρίκ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρδάρη* καὶ τῆς καταλ. -ίκι.

Ἐνόχλησις προξενουμένη ἔξωθεν : *Ἐχον τὸν βαρδαρίκ' ἔς τὸν κιφάλι μ'*. Δὲ μ' λείπ' τὸν βαρδαρίκ'.

βαρδάρης ἐπίθ. Ἡπ. (Πρέβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρδάρη* ἀντὶ *βαρδαράρης* καθ' ἀπλολογίαν.

Φλύαρος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρβάρης* 2.

βαρδάρισμα τό, ἀμάρτ. *βαρδάρισμα* Θράκ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαρδαρίζω*.

Φλυαρία. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρβάρη* 1.

βάρδαρο τό, Ἀθῆν. (παλαιότ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρδάρη*.

Βαρδάρη 1, ὁ ἰδ.

βαρδαροκοπῶ Μακεδ. (Θεσσαλον.)

Ἐκ τοῦ *Βαρδάρης* ὄν. ποταμοῦ καὶ τῆς καταλ. -κοπῶ.

Ρέω ἀφθόνως, ἐπὶ πηγῆς.

βαρδαρομάννα ἢ, Ἄνδρ. Εὐβ. Νάξ. κ.ά. *βαρδαρομάννα* Θεσσ.

